

Begeleidend schrijven

bij de schoolscan

van het

Bernard Lievegoed College

Inleiding

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) heeft de overheid gevraagd aan de voortgezet onderwijs scholen om een schoolscan uit te voeren. Deze schoolscan geeft inzicht in waar de leerlingen precies staan op vakinhoudelijk, sociaal-emotioneel gebied en op het gebied van de executieve functies.

Voor het maken van de schoolscan is er op het Bernard Lievegoed College in eerste instantie voor gekozen om gegevens uit de reguliere kwaliteitszorgcyclus te gebruiken. Daar waar extra gegevens noodzakelijk waren, is ervoor gekozen om deze te verzamelen en te analyseren. In dit begeleidend schrijven wordt een overzicht gegeven van de gegevens die voor het maken van de schoolscan al verzameld en geanalyseerd zijn en van de gegevens waarvoor dat nog moet gebeuren. Daar waar gegevens beschikbaar zijn, wordt verwezen naar bijlagen. Daar waar gegevens nog verzameld gaan worden, wordt aangegeven hoe dat gaat gebeuren. Voor inzage in de bijlagen kan contact opgenomen worden met de school.

De analyses uit de schoolscan zijn ondersteunend voor de uitvoering van het plan van aanpak van de school voor het NPO. Dit plan van aanpak is beschreven in een apart document. Hierin worden ook de gekozen interventies beschreven. Bij de uitvoering van het NPO kiest het Bernard Lievegoed College ervoor om zo goed mogelijk aan te sluiten bij het huidige beleid en de ontwikkeling van de school, zoals beschreven in het schoolplan en schooljaarplan. Ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen worden meegenomen in de bevindingen van de schoolscan en de uitvoering daarvan tijdens de ontwikkelgesprekken die voor elke leerling met de mentor gevoerd worden. Deze ontwikkelgesprekken vinden plaats in september aan het begin van het schooljaar 2021-2022. Een evaluatie vindt dan plaats in de ontwikkelgesprekken van december 2021 en juni 2022.

Schoolscan op vakinhoudelijk gebied

Alle leerlingen in de reguliere cyclus – gegevens uit de rapportvergaderingen en interventielijsten

In de reguliere cyclus wordt door de docenten tijdens de rapportvergaderingen in kaart gebracht welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben en voor welke vakken. Ouder(s)/verzorger(s) worden op de hoogte gesteld en er vindt overleg met ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen plaats in de ontwikkelgesprekken. Ook kan een leerling het advies krijgen om (eventueel in aanwezigheid van de ouder(s)/verzorger(s)) in gesprek te gaan met de vakdocent. De leerlingen worden in de periode na de rapportvergaderingen voor de betreffende vakken ondersteund tijdens de studiepleinuren. Dit zijn maatwerkuren waar leerlingen de mogelijkheid krijgen om vragen te stellen en extra uitleg te krijgen over de stof die al aangeboden is

Alle leerlingen schoolbreed – enquête ondersteuning op vakniveau

In de week na de laatste proefwerkweek zal onder alle leerlingen een enquête uitgezet worden. Hiermee wordt per vak vanuit de leerlingen geïnventariseerd wat zij vinden wat nodig is qua extra ondersteuning naar komend schooljaar toe. Na het uitvoeren van de enquête zal de analyse gemaakt worden. De uitkomst hiervan zal besproken worden met de vakdocenten en er zal worden nagegaan of vakdocenten zich kunnen vinden in hetgeen de leerlingen aangeven. Daar waar nodig zullen extra interventies ingezet worden in vaklessen, kernuren of studiepleinuren. De aanpak en de vorderingen worden met leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) besproken tijdens de ontwikkelgesprekken.

Aankomende leerlingen klas 7 – analyse onderwijskundig rapport

Het in kaart brengen van de leerlingen die in schooljaar 2021-2022 starten in klas 7 op onze school, gebeurt met de gegevens van het onderwijskundig rapport. Er is een overzicht gemaakt waarin per leerling in het kort aangegeven wordt wat er in het onderwijskundig rapport staat en welke informatie er al vanuit ouder(s)/verzorger(s) vernomen is. Er is een inschatting gemaakt van welke leerlingen in klas 7 extra ondersteuning op het gebied van leervaardigheid of rekenvaardigheid nodig hebben, zodat een indeling voor de kernuren gemaakt wordt. Uit een warme overdracht vanuit de basisschool, door het voeren van gesprekken met leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) en door het bestuderen van het onderwijskundig rapport, is nagegaan voor welke leerlingen extra ondersteuning nodig is op sociaal-emotioneel gebied of op het gebied van executieve functies. In bijlage 1 is hier een overzicht van te vinden.

MIDDENBOUW KLAS 8 EN 9

Huidige klas 7 en toekomstige klas 8 en 9

Voor de leerlingen die komend schooljaar in klas 8 en 9 zitten, geldt dat er in de rapportvergaderingen door het docententeam wordt vastgesteld wat deze leerlingen nodig hebben. De rapportvergadering maakt onderdeel uit van de reguliere cyclus van de school en heeft op dit moment nog niet plaatsgevonden.

Een overzicht van de gegevens die uit de rapportvergadering in de middenbouw volgen, is weergegeven in bijlage 2.

In de rapportvergadering wordt bepaald aan welk kernuur (leesvaardigheid of rekenvaardigheid) een leerling deel gaat nemen in klas 8.

Hiervoor worden de Diataal gegevens gebruikt, de resultaten voor de vakken Nederlands en Engels en de resultaten voor het vak wiskunde. In de interventielijst wordt vastgelegd aan welk kernuur de leerlingen deelnemen.

Om na te gaan of een leerling uit klas 8 voor klas 9 op koers ligt om door te stromen op het betreffende opleidingsniveau, worden de zogenaamde doorstroomcriteria gebruikt.

Mede op basis van deze criteria wordt het opleidingsniveau bepaald. Tevens wordt met behulp van de Diataal resultaten en de resultaten bij de vakken Nederlands, Engels en wiskunde tijdens de rapportvergadering vastgelegd aan welk kernuur (Nederlands, Engels of wiskunde) een leerling deel gaat nemen in klas 9. Om dit te bepalen wordt gebruik gemaakt van de Diataal gegevens (afname 1 kerst klas 7 en afname 2 eind klas 7, afname 3 eind klas 8) en de resultaten bij Nederlands en Engels.

De interventielijsten geven uiteindelijk een overzicht van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.

Leerlingen huidige klas 7 en 8 – analyse Diataal

Om de resultaten van de leerlingen op het gebied van leesvaardigheid in kaart te brengen is gebruik gemaakt van de Diataal toetsen. In klas 7 zijn twee afnamemomenten (november en juni) en in klas 8 is een afnamemoment (juni). De resultaten en de analyse van de Diataaltoetsen op het gebied van begrijpend lezen (Diatekst) van de leerlingen die in schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 gestart zijn op het Bernard Lievegoed College zijn te vinden in bijlage 3. De resultaten van de Diataaltoetsen worden gebruikt om de leerlingen in te delen in de kernuren en om specifiek na te gaan welke taalondersteuning noodzakelijk is.

Huidige klas 9 naar de bovenbouw, klas 10

Voor de leerlingen die naar klas 10 gaan geldt dat er in de rapportvergaderingen door het docententeam wordt vastgesteld wat deze leerlingen nodig hebben.

- Om te zien of een leerling op koers ligt om door te stromen op het betreffende opleidingsniveau naar het volgend schooljaar (in de bovenbouw), worden de zogenaamde doorstroomcriteria gebruikt.
 - Mede op basis daarvan kan het opleidingsniveau worden herzien.
 - Mede op basis daarvan wordt zichtbaar welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.
- Daarnaast wordt tijdens de rapportvergadering bepaald voor welk vak een leerling extra ondersteuning nodig heeft en wordt het advies gegeven dat een leerling in de bovenbouw naar dat studiepleinuur gaat.
 - Hiervoor worden de diataal gegevens gebruikt (afname 1 kerst klas 7 en afname 2 eind klas 7, afname 3 eind klas 8) en de resultaten bij Nederlands en Engels.
 - Hiervoor worden de resultaten gebruikt van de vakken die de leerling in klas 9 heeft gevolgd.

In de interventielijst wordt vastgelegd voor welk vak de leerling ondersteuning nodig heeft in de vorm van het volgen van een studiepleinuur in klas 10.

De interventielijsten geven uiteindelijk een overzicht van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in klas 10.

MMP analyse - bovenbouw

Om na te gaan wat de effecten van de coronaperiode per vak in de bovenbouw (klas 10, 11 en 12) zijn geweest is met behulp van MMP per vak van de afgelopen schooljaren het gemiddelde voortschrijdend gemiddelde (gem VG) en het percentage toetsen waarbij onvoldoende gescoord is, in kaart gebracht.

De beoordelingen voor het periodeonderwijs zijn hierbuiten gelaten. De gegevens en de analyse hiervan zijn te vinden in de bijlagen 4A en 4B1, 4B2 en 4B3.

Voor de middenbouw (klas 7, 8 en 9) was een dergelijke analyse niet goed mogelijk omdat in de klassen 7 en 8 met woordbeoordelingen wordt gewerkt en omdat in klas 9 de determinatie voor de leerlingen nog niet helemaal vastligt. Dit houdt in dat een leerling zelf mag kiezen op welk niveau een toets gemaakt wordt. Zo kan het voorkomen dat een leerling met een basisschooladvies havo voor een bepaald vak de ene toets op havo-niveau maakt en de volgende toets op vmbo-niveau. Hierdoor is het gemiddelde VG per niveau en per vak niet consistent en geeft het percentage toetsen waarbij onvoldoende gescoord is geen goed beeld van waar de leerlingen staan. Voor deze groep leerlingen is de analyse in de paragraaf hierboven (middenbouw klas 8 en 9) gemaakt.

Schoolscan op sociaal-emotioneel gebied

Alle leerlingen - schoolbreed

Schoolbreed worden onze leerlingen op sociaal-emotioneel gebied in het reguliere proces gevolgd door de mentoren. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt besproken in het pedagogisch didactisch overleg. In de ontwikkelgesprekken met leerlingen (en ouder(s)/verzorger(s)) komt deze ontwikkeling ook naar voren. In de reguliere PM zorgstructuur krijgen leerlingen die het nodig hebben extra ondersteuning.

Specifieke leerlingen - extra ondersteuning

In de periode voor de meivakantie van schooljaar 2020-2021 is vanuit de subsidie “extra handen voor de klas” een schoolbreed traject bekostigd op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit traject is uitgevoerd door het Expertisecentrum Leren en Gedrag (ECLG). Leerlingen die extra sociaal-emotionele problemen als gevolg van de corona-omstandigheden ervaren hebben, konden hierbij aansluiten. In dit traject is zicht gekregen op de sociaal-emotionele problematiek die ontstaan is bij onze leerlingen tijdens de coronaperiode.

Het traject bestond uit het aanbieden van groepstrainingen (max. 6 leerlingen) en een mogelijkheid om 1 op 1 gesprekken te hebben, waarbij gebruik gemaakt wordt van verschillende technieken, zoals Acceptance and Commitment Therapy (ACT), Mindfulness en Cognitieve gedragstherapie. Informatie over het traject is te vinden in bijlage 5.

In een bijeenkomst is aan de mentoren toegelicht welke signalen kunnen duiden op het nodig zijn van deze extra sociaal-emotionele ondersteuning. Deze zijn ook in bijlage 5 te vinden. Aan de mentoren werd gevraagd om (in overleg met mede-docenten, leerlingen en ouder(s)/verzorger(s)) een selectie te maken van leerlingen die voor dit traject in aanmerking komen. Hieruit zijn 24 leerlingen naar voren gekomen. Deze leerlingen hebben in drie groepen deelgenomen aan het traject. Een deelnamelijst van het aantal leerlingen per jaarlaag is ook in bijlage 5 te vinden.

Schoolscan op het gebied van executieve functies

Alle leerlingen - schoolbreed

Om de gevolgen van de corona-omstandigheden op het gebied van executieve functies op te vangen, is ervoor gekozen om aan alle leerlingen schoolbreed bijeenkomsten aan te bieden om de executieve functies te versterken. Deze bijeenkomsten zijn voor de meivakantie gestart en zijn georganiseerd door het bureau "Over de streep". Een beschrijving van dit traject is te vinden in bijlage 6.

Naast aandacht geven aan de executieve functies, was een van de doelen van dit project om, in samenwerking met de mentoren, op leerlingniveau in beeld te krijgen welke leerlingen extra ondersteuning nodig hadden als gevolg de corona-omstandigheden. Voor de betreffende leerlingen is eind juni 2021 een extra maatwerktraject gestart, dat nog dit schooljaar afgerond zal worden. Aan het begin van schooljaar 2021-2022 zal hetzelfde maatwerktraject aangeboden worden aan de leerlingen die een minder hoge urgentie hadden om direct deel te nemen aan het huidige traject.

Binnen het extra traject worden de leerlingen gemonitord op het gebied van executieve functies met behulp van een groeidossier. Zo wordt nagegaan waar de problematiek precies uit bestaat, op welke vlakken ondersteuning geboden moet worden en wat de vorderingen van de leerlingen zijn. Omdat dit traject zeer recent van start is gegaan, kunnen op dit moment nog geen resultaten uit de vragenlijst overlegd worden. De vragenlijsten zijn ook te vinden in bijlage 6. Zodra de analyse van de vragenlijsten beschikbaar is zal deze toegevoegd worden aan de schoolscan.